

עצמאי וגם שכיר?

כך תתנהלו נכון חוקית פיננסית ופנסיונית

כשהשכירים של היום הם גם העצמאים של הלילה יש כמה נושאים שחובה להכיר.

אלו הם המתכנתים שבסופי שבוע הופכים להיות מזלפי עוגות, עצמאים שרוצים גם יציבות בחיים או שכירים שבודקים את המים לפני שהם עוברים לדבר האמיתי – אנחנו כמובן מדברים על **עצמאים-שכירים**, ואם אתם כאלה או הולכים להיות בקרוב כאלה, אספנו לכם כמה דברים שחשוב לדעת. תמשיכו לקרוא, יש עניין!

רגל פה רגל שם

כעצמאים-שכירים (ומעכשיו עצמ"שים) אתם בזים לקונספט של 24 שעות ביממה, אבל מה לעשות, הן שם, והזמינות שלכם לעבוד ולטפל בלקוחות הפרטיים היא עניין שצריך לדבר עליו.

ללקוחות וגם לבוסים שלכם יש מכנה משותף – הם רוצים שתעשו את העבודה הכי טובה ובכללי, שתהיו "על זה". הסוד הוא כמובן לא לענות למיילים בשירותים או להפוך את ארוחות הצהריים שלכם לשיחות עם לקוחות, אלא לשקף ללקוחות הפרטיים את הזמינות שלכם ולתכנן בצורה אלגנטית כך שהעסק לא יבוא על חשבון העבודה, ולהפך. לדוגמה, להגביל את מספר הלקוחות הפרטיים, לתזמן משימות מראש, לעדכן שאתם זמינים בוואטסאפ ולקבוע שיחות מחוץ לשעות העבודה.

מה להגיד במשרד

אם אתם עובדים על העסק שלכם או המיזם שלכם במבקביל לעבודה כשכירים, יש דבר חשוב מבחינה משפטית לחשוב לשים אליו לב: האם למעסיק שלכם יש את הזכות לדרוש זכויות בעסק החדש שלכם? אם תבדקו את הסכמי ההעסקה שלכם, חפשו את הסעיפים שמדברים על עיסוק בתחומים נוספים ועל מקרים שהם חופפים, משיקים או שונים לגמרי מתחום העבודה שלכם. יש פעמים שהחוזה יציין שכל מה שאתם יוצרים בזמן העסקתם בחברה, כולל על חשבון הזמן הפרטי ובסופי שבוע, שייך מבחינה קניין רוחני – למעסיק.

אז מה עושים?

- בדקו את חוזה העבודה וההגבלות המפורטות בו.
- דברו עם המעסיק וודאו שיש לכם אישור ממנו לעבוד גם כעצמאים בכתב.
- עשו הפרדה מוחלטת בין שעות העבודה המוגדרות והרשמיות שלכם כשכירים לבין שעות העבודה על העסק החדש.
- אל תעבדו על עסק שמתחרה בתחום הפעילות של החברה בה אתם מועסקים. אם מדובר במיזם שכל כך יקר לליבכם וחשוב לכם – תתפטרו.
- אל תשתמשו במשאבי החברה לצורך קידום המיזם האישי שלכם (רשימת לקוחות, ספקים וכו').

בי-רוק-רט-יה, או כל מה שממש שחשוב לדעת...

מדרגות מס

כדי לחשב את המס שעליכם לשלם כשיש הכנסות גם מעבודה כשכירים, וגם מהעסק צריך פשוט לחבר את שני הסכומים. מדרגות מס הכנסה גם לשכיר וגם לעצמאי זהות, ואפשר למצוא אותן ברחבי המרשתת.

פנסיה

החל משנת 2017 עצמאיים חייבים להפקיד לפנסיה. אבל כעצמ"שים תוכלו לוותר על הפקדה כפולה לפנסיה במקרה וסכום הפקדה כשכירים (כולל פיצויים והפרשת המעסיק) עולה על השכר הממוצע במשק. אם השכר כשכירים נמוך מהממוצע במשק תצטרכו להשלים את סכום ההפקדה לפנסיה עד לגובה הפקדה בגין שכר ממוצע במשק.

דוחות סוף שנה

במקרה והעסק שלכם בהפסד, תוכלו כעצמ"שים לקזז את ההפסד ממהכנסות מהמשכורת ואז לשלם פחות מס.

תיאום מס

שכירים שעובדים ביותר ממקום עבודה אחד חייבים לעשות תיאום מס. אבל ברוב המקרים, כעצמ"שים לא תדרשו לעשות תיאום מס. במסגרת העבודה כשכירים המס ישולם לפי המשכורת, וכעצמאים תגישו דוח שנתי בו יחושב המס. כדאי לשים לב ולעדכן את רואה החשבון מהי העבודה העיקרית והמשנית כדי למנוע עיוות מס.

דמי לידה

דמי הלידה לאישה העצמ"שית מחושבים לפי סך כל ההכנסות ודמי הלידה היומיים מחושבים לפי הגבוה מבין השניים:

א. שכר ב-3 חודשים מלאים שקדמו להפסקת העבודה לחלק ב-90.

ב. שכר ב-6 חודשים מלאים שקדמו להפסקת העבודה לחלק ב-180.

עצמ"שיות צריכות לתבוע את דמי הלידה כשכירות וכעצמאיות, לפי הפרוצדורה הבאה:

כשכירה – מקבלים את דמי הלידה ישירות ובלי הרבה בעיות לאחר שממלאים תביעה לדמי לידה.

כעצמאית – מקבלים את דמי הלידה קודם כל לפי המקדמות המשולמות לביטוח לאומי בשוטף, ועם הגשת הדוח השנתי והוצאת שומה מביטוח לאומי, נעשה חישוב על ההפרשים כאשר לוקחים את הגבוה מבין השומה הנוכחית או השומה של השנה הקודמת.

תשלום מקדמות

פה העסק מסתבך, וכרגיל, מומלץ לקבל ייעוץ מקצועי. מקדמות מס הכנסה מחושבות כמס חלקי – משלמים לפי החלק של הפעילות כעצמאים. אבל חשוב לדעת שהמס, וממנו נגזרות המקדמות, מחושב לפי סך כל ההכנסות – מהתלוש + העבודה העצמאית.

התשלומים בביטוח לאומי עובדים לפי מדרגות ומחושבת מהסכום הכולל שמרוויחים בתלוש ומעבודה העצמאית – מדרגה ראשונה של עד 6,000 ש"ח התשלום הוא 5.97 אחוז (משתנה כל שנה). במדרגה השנייה התשלום לביטוח לאומי הוא 17.83 אחוז (גם משתנה כל שנה).

בינינו, לעבוד בשתי עבודות זה שוחק. צריך להשקיע המון כוחות גם "פה" וגם "שם", בשני המקרים, גם במשרד וגם בעסק – כשאתם לא "שם" רואים ומרגישים את זה. בנו לכם מפת דרכים: תחשבו איפה הלב באמת נמצא, תשאלו את עצמכם האם הפכתם לעצמאים-שכירים בשביל השלמת הכנסה, או שהעסק הוא הייעוד האמיתי שלכם, והעבודה כשכיר היא רק רשת ביטחון כלכלית "לבינתיים" עד שהעסק יגדל, ותכוונו את האנרגיות למקום שאותו בחרתם, או שהוא בחר בכם 😊

[מתוך הכתבה של ורדית לגאלי וגל כהן - invoice - המגזין של חשבונית יחוקה.](#)

האמור לעיל אינו מהווה ייעוץ פיננסי מכל סוג שהוא ומומלץ להתייעץ עם יועץ פנסיוני ו/או פיננסי מוסמך עם רישיון.

